

Poučevanje praktičnega pouka - učnega podjetja na daljavo

Long Distance Teaching of Practical Work - Practice Firm

Ana Jurgele

ESIC, Ekonomsko trgovska šola Kranj
ana.jurgele@gmail.com

Povzetek

Namen prispevka je predstaviti uporabo spletne učilnice pri poučevanju praktičnega pouka. Spletno učilnico lahko uporabimo v vseh fazah učnega procesa, od začetne motivacije do zaključnega ocenjevanja dijakovega znanja. Izobraževanje je trajen proces, ki se ne konča ob koncu pouka. Učili naj bi se tudi takrat, ko vstop v šolo ni mogoč iz različnih razlogov. Lahko so to dijaki s posebnimi potrebami, vrhunski športniki, dijaki, ki zaradi osebnih in družinskih okoliščin ne morejo redno obiskovati pouka ali opravljati določenih učnih obveznosti. Zanje pomeni delo na daljavo učinkovito komunikacijsko bližnjico med njimi in ostalimi udeleženci izobraževanja. Olajšano jim je sporazumevanje s sošolci, z vrstniki in učitelji kakor tudi samo pridobivanje znanja, saj jim delo v e-učilnici oz. Moodleu zagotavlja in omogoča oboje.

Ključne besede: e-učilnica, Moodle, pouk na daljavo, praktični pouk

Abstract

The aim of the article is to present the use of e-classroom during practical work lessons. e- classroom can be used at all phases of the teaching and learning from the initial motivation to the concluding grading of students. Learning as a process does not stop at the end of school lessons but it is also possible when students cannot attend school for different reasons. There can be students with special needs, students athletes, students that cannot come to school regularly for family or personal reasons or they are not able to meet their learning commitments. More suitable and efficient for them is long distance learning because of communication shortcuts between students and other participants of the learning process. The use of e-classroom/Moodle enables not only communication among school friends, mates and teachers, but also it assists to acquire knowledge.

Keywords: e-classroom, Moodle, long distance learning, practical work lessons

1 Uvod - opredelitev izobraževanja na daljavo

Preden začnem razpravljati o svojih izkušnjah, naj opredelim pojem »izobraževanje na daljavo«, nekateri avtorji govorijo tudi o e-izobraževanju. To je oblika posrednega izobraževanja. Učitelj in učenec sta med samim procesom ločena tako prostorsko kot tudi časovno. Na ta način si udeleženci lahko pridobivajo znanja, ne da bi obiskovali reden pouk. Učno gradivo učitelj posreduje v elektronski obliki ali s pomočjo drugih medijev.

Tako izobraževanje je namerno, smotno, skrbno načrtovano in organizirano. Usmerjeno je k točno določenemu, zavestno pridobljenemu izobraževalnemu cilju. Kot zanimivost naj povem, da je eno izmed prvih definicij izobraževanja na daljavo oblikoval Dohmen že pred več kot 40 leti. Pravi, da je študij na daljavo »sistematična organizirana oblika samoizobraževanja, pri kateri se učenec posvetuje s svojim izbranim mentorjem, vsa gradiva in pripomočki pa so mu posredovani na daljavo s pomočjo različnih medijev« (Keegan, 1996:41).

2 Ciljne skupine izobraževanja na daljavo

Prihodnost izobraževanja je povezana tudi z delom na daljavo, ker nekateri dijaki takšen način sodelovanja z učiteljem potrebujejo. Med takšne udeležence izobraževanja sodijo posamezniki ali skupine, ki iz različnih razlogov ne morejo obiskovati predvidenih rednih oblik izobraževanja. Ciljne skupine so si med seboj lahko zelo različne, lahko so to vrhunski športniki, ki zaradi treningov oziroma športnih obveznosti ne morejo slediti pouku, dijaki, ki jim je zaradi specifičnih učnih težav ponujena dodatna strokovna pomoč, dolgotrajno bolni, fizično ovirani... Udeleženci tovrstnega izobraževanja so lahko tudi dijaki, ki zaradi osebnih ali družinskih okoliščin ali materinstva ne zmorejo redno obiskovati pouka ali opravljati določenih učnih obveznosti. Ne glede na vzroke ali okoliščine pa je vsem tem posameznikom skupno to, da jim je s poučevanjem na daljavo zagotovljeno spodbudno delovno okolje tako za medsebojno sodelovanje kot tudi za učinkovito pridobivanje znanja. Ne nazadnje je pomembno tudi, da te skupine dijakov lahko na ta način ostanejo integrirane v vzgojno-učni proces in končajo cilje, ki so si jih zadali, kar je pomembno za njihov osebni in strokovni razvoj.

3 Uporaba e-učilnice oz. Moodla pri poučevanju praktičnega pouka - učnega podjetja

E-izobraževanje je v sodobnem času podprto z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo oz. internetom, ki omogoča fleksibilno zasnovo učnih gradiv in odpira možnosti za komunikacijo med različnimi skupinami udeležencev in učiteljem.

V nadaljevanju bom prikazala praktičen primer uporabe e-izobraževanja z e-učilnico oz. Moodlom.

Moodle je primerna aplikacija za delo na daljavo zato, ker omogoča izvajanje vseh naštetih in potrebnih dejavnosti v vzgojno-izobraževalnem procesu: spodbuja in omogoča sodelovalno delo med vsemi udeleženci izobraževanja, zagotavlja možnosti za hitro in uspešno usvajanje znanja, izmenjavanje izkušenj ter drugih informacij.

Praktični pouk - učno podjetje obravnava teoretični in praktični del. V teoretičnem delu so zajete interdisciplinarne vsebine z več strokovnih področij (gospodarsko poslovanje, ekonomija, pravo...), sledijo jim različne naloge, pri reševanju katerih je treba znanje tudi uporabiti. Naloge zahtevajo pogled ali izpolnitev obrazcev, največkrat obrazcev učnega

podjetja. Zasnovanost spletne učilnice je takšna, da z dejavnostmi in viri, ki jih ponuja, dopušča učinkovito in dejavno obravnavo ter povezovanje vsega navedenega. Tako so ustvarjeni pogoji za uspešno poučevanje kakor tudi za učenje.

Ker je praktični pouk - učno podjetje splošnoizobraževalni predmet, pri katerem je potrebno teoretično znanje nadgraditi s praktičnimi primeri, je koristno, da je v Moodlu z različnimi orodji omogočeno eno in drugo, predvsem da lahko dijaki svoje znanje preverijo in utrdijo, in sicer s pisanjem poslovnih dopisov, izpolnjevanjem oz. reševanjem in oddajanjem različnih dokumentov, ki so že pripravljeni.

4 Moodle pri poučevanju dijakinje, ki je zaradi družinskih razmer ostala doma - primer dobre prakse

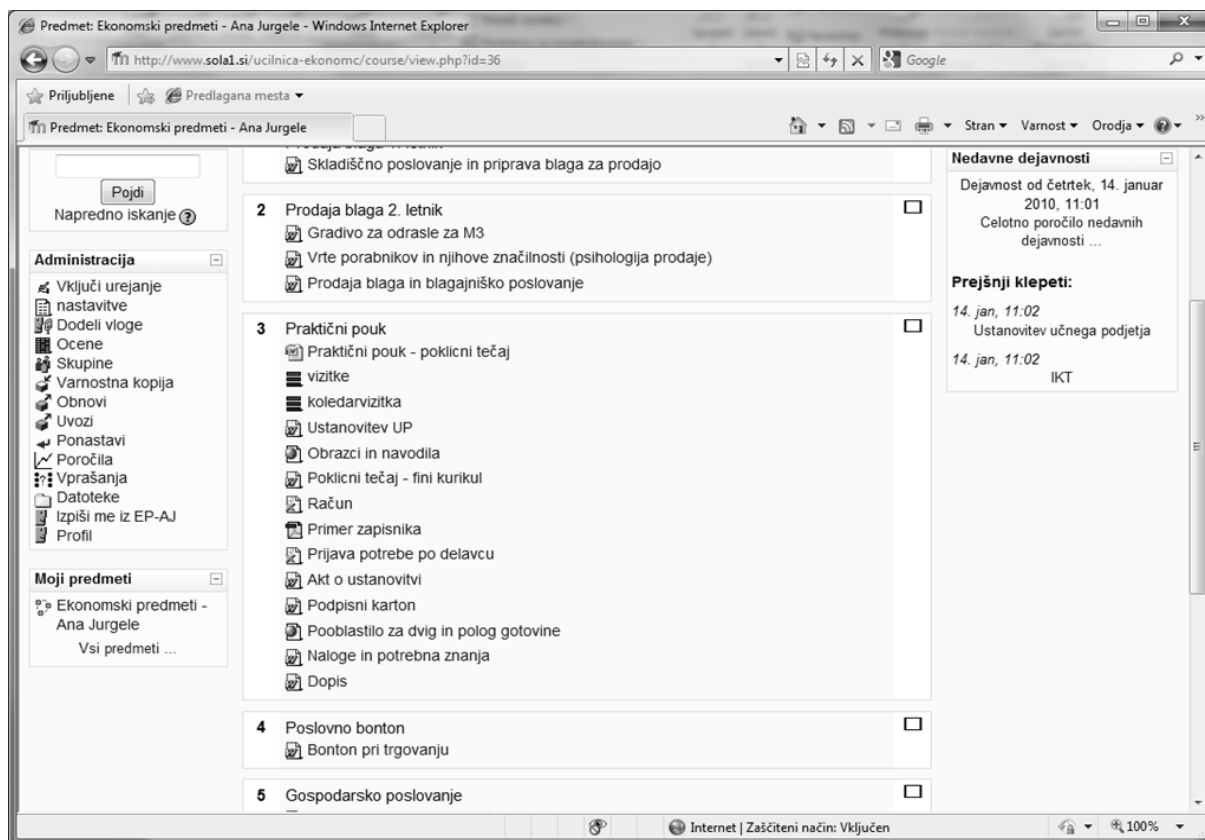
Rada bi vam predstavila koristnost uporabe e-učilnice oz. Moodla na konkretnem primeru oz. z osebno izkušnjo pri delu z dijakinjo, ki je morala zaradi dolgotrajne bolezni svoje mame ostati doma. Dijakinja je sprva želela povsem opustiti šolanje zaradi okoliščin, v katerih se je znašla. Po osebni razgovoru in predstavitvi možnosti izobraževanja prek Moodla je ponovno dobila motivacijo za nadaljnje izobraževanje. Tudi meni kot učiteljici je bil takšen način dela še poseben izziv, saj sem se še bolj poglobila v vse možnosti, ki jih nudi e-izobraževanje.

Dijakinja tako svoje znanje pridobiva in nadgrajuje tudi s pomočjo e-pošte učnega podjetja, e-pošte učitelja, e-učilnice, sporočila, klepetalnice.

e-učilnico sem postavila tako, da so teoretičnemu znanju dodani tudi praktični primeri ter dokumenti, katere je potrebno izpolniti za registracijo učnega podjetja in za poslovanje med ostalimi učnimi podjetji.

Z delom na daljavo sva obravnavali in predelali dva učna sklopa. Na ta način je dosegla zastavljene učne cilje, saj je uspešno končala izobraževanje. Lahko rečem, da ji je bilo to omogočeno izključno zaradi možnosti uporabe IKT.

Z evalvacijo se je pokazalo, da ji takšen način dela ustreza. Nenehno je bila povezana z menoj, kadar ji kaj ni bilo povsem jasno in razumljivo, sva s pomočjo klepetalnice ali e-poštnih sporočil hitro navezali medsebojni stik in tako uspešno razrešili nastalo težavo.

Slika 1: Spletna učilnica – Ekonomski predmeti – praktični pouk (učno podjetje) v 4. letniku poklicnega tečaja

4.1 Možnosti za uporabo Moodlovih orodij pri poučevanju praktičnega pouka

Možnost	Dejavnost dijaka	Aktivnost/viri v Moodlu
Na danih spletnih straneh išče ideje za ustanovitev podjetja (dejavnost, firmo, zaščitni znak)	Na danih spletnih straneh mora poiskati ideje za ustanovitev učnega podjetja	Seznam spletnih povezav
Iskanje dokumentov na danih spletnih straneh	Na danih spletnih straneh mora poiskati ustrezne dokumente	Seznam spletnih povezav
Nalaganje obrazcev za ustanovitev učnega podjetja	Izpolnjevanje obrazcev (Predloga za vpis v register učnih podjetij, Prijava za vpis Up v davčni register, Vloga za odprtje TRR itd.)	Nalaganje posamezne datoteke
Nalaganje dokumentov, ki jih potrebujemo za poslovanje (naročilnica, dobavnica, račun...)	Pisanje, izpolnjevanje dokumentov in oddaja prek spleta	Spletna stran Dokument prek spleta
Komentiranje poslovne ideje, izbire dejavnosti, logotipa in imena podjetja	Napiše svoje ideje glede izbire podjetja, ostali dijaki komentirajo in dodajo svoje ideje	Forum
Pisanje dopisov	Dijaki napišejo dopise danim podjetjem	Nalaganje posamezne datoteke
Sestavljanje slovarja	Pripravljajo in urejajo slovar	Slovar
Razprava o dani temi	Pripravijo se na izbrano temo in debatirajo o njej	Klepetalnica

5 Prednosti učenja in poučevanja v e-učilnici:

- e-učilnica omogoča delo na daljavo, kar je še posebej pomembno in koristno za tiste udeležence izobraževanja, ki ne morejo redno hoditi k pouku zaradi različnih okoliščin,
- udeleženci izobraževanja prilagodijo učenje svojemu ritmu, lahko delajo ponoči, podnevi, popoldne - kadarkoli,
- uporabljajo najsodobnejšo, napredno računalniško tehnologijo, ki jim je blizu,
- svoje ideje, stališča lahko takoj izmenjajo na forumu, po e-pošti, v klepetalnici,
- intelektualni kontakt z učiteljem je lahko vzpostavljen v klepetalnici,
- taka oblika poučevanja je izziv za učitelja, ki se želi permanentno izobraževati in izpopolnjevati svoje didaktične pristope.

6 Slabosti učenja in poučevanja v e-učilnici:

- ni neposredne komunikacije niti z učiteljem niti z ostalimi udeleženci izobraževanja oz. učnimi podjetji,
- dijak se lahko preveč zanaša na računalnik in vsebine, ki so na spletni učilnici. S tem njegovo znanje izgubi širino. Smiselno je, da znanje pridobiva tudi prek drugih učnih metod in sredstev (obiski predavanja različnih strokovnjakov, strokovna literatura, delavnice, izkustveno učenje...). S tem je omogočena primerjava znanj in razvijanje kritičnega mišljenja.

7 Zaključek

Ko imamo v mislih poučevanje na daljavo, se zdi, da je e-učilnica sveže, najprimernejše okolje za usvajanje znanja in tudi za sodelovalno delo med vsemi udeleženci izobraževanja. Tako pri praktičnem pouku - učnem podjetju kot tudi pri drugih predmetih se seveda lahko pokažejo prednosti in slabosti dela na daljavo. Kljub vsemu verjamem, da bo spletna učilnica v prihodnje postala sestavni del učnega procesa kot dopolnilo kakršnega koli organiziranega izobraževanja. Izkušnje in dejstva kažejo, da ta učna tehnologija že danes omogoča uspešno komunikacijo in s tem učenje različnih vsebin izven ustaljenih učnih metod. Sama sem pridobila poleg življenjskih izkušenj tudi mnogo novega znanja s tega področja. Glede na to bom to znanje uporabljala tudi pri ostalih učnih predmetih (prodaja blaga, gospodarsko poslovanje...) na različnih nivojih izobraževanja. Menim, da so zelo pomembne ustrezne kompetence oz. usposobljenost učiteljev kot tudi ustrezna oprema vsake šole. Le tako bi lahko bila vsakemu udeležencu izobraževanja ne glede na njegove morebitne zdravstvene ali socialne prepreke omogočena pravica do izobraževanja.

Literatura:

Bračič, Suzana, mag. (2008), Pedagoško-didaktična analiza izobraževanja na daljavo, Vzgoja in izobraževanje (5); 24 – 29. Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Viri:

Spletna stran e-učilnice Ekonomc Ekonomsko-storitvenega izobraževalnega centra Kranj. Ekonomsko-trgovska šola Kranj, povezava: <http://239.gvs.arnes.si/ucilnica-ekonomc/course/view.php?id=36> (25.5.2010)